

[Arentoft.]

SFs spørgsmål går på, om det ikke kan have en uheldig indflydelse på betalingsbalancen. Uanset hvilket af de tre fly der eventuelt vælges — og der er i øjeblikket tale om det svenske Viggen, det franske Mirage og det amerikanske F-16 — vil der blive tale om en form for kompensation i forhold til det land, i hvilket flyet købes, idet vi skal eksportere for mindst et tilsvarende beløb. Så rent umiddelbart skulle det ikke betyde nogen væsentlig forringelse af vor valutabalace, måske snarere tværtimod. Det kan bane vej for bedre handelsforbindelser. Det samme gør sig gældende for de i Vesttyskland indkøbte kampvognes vedkommende.

For alle tre fly kan der også blive tale om medproduktion, hvilket vil være med til at besvare det andet af SFs spørgsmål, nemlig om det vil have nogen indflydelse på beskæftigelsen i Danmark. Dette spørgsmål må vel derfor besvares bekræftende.

Det tredje spørgsmål, nemlig vedrørende ressourcebesparelser, må man nok besvare benægtende. Får vi til sin tid disse fly, skal de naturligvis også flyve, og det vil under alle omstændigheder kræve brændstof. Derfor er det af stor betydning, at styringskomiteen og andre ansvarlige myndigheder ser på økonomien i de enkelte flytypers brændstofforbrug og øvrige driftsudgifter, herunder også hele området omkring reservedele.

Det fremgår af debatten i offentligheden, at spørgsmålet om flykøb eller ikke er af overordentlig stor interesse. Mange har stillet det spørgsmål, om det ikke var bedre at anskaffe raketter. Hertil vil jeg svare, som chefen for flyvevåbenet, generalmajor Holst Sørensen, gjorde for nylig i en tv-debat om emnet. Han sagde: Det er ikke et spørgsmål om fly eller raketter, altså et enten-eller, men et både-og, idet disse to former for forsvarsvåben ikke kan erstatte hinanden, men udmærket kan arbejde sammen.

Yderligere kan det tilføjes, at raketter kan ikke identificere ukendte mål over dansk område, der viser sig på radarskærmen. Det kan kun det menneskelige øje, som fremføres med fly.

Nu går denne debat i øvrigt ikke ud på at svare ja eller nej til flykøb, og det er heller ikke her og nu, der skal træffes beslutning om, hvilken type der eventuelt skal vælges. Men én ting må man imidlertid gøre sig

klart, og det er, at uanset hvilken type der måske på et eller andet tidspunkt vælges, så vil de lande, der ikke bliver leverandør, blive forbigået. Det er de barske vilkår. Der er da næppe nogen tvivl om, at som tiden går, vil tilbuddene blive bedre og bedre. Derfor vil fremskridtspartiet ikke på nuværende tidspunkt tage endelig stilling, men afvente udviklingen og besvarelsen af yderligere en række spørgsmål, og der kan meget let komme flere til, da der jo er så mange aspekter i denne sag.

Når sagen til sin tid skal afgøres, bør det være et folketingsanliggende, som også forsvarsministeren nævnte. Netop fordi man har taget sig tid til at foretage visse forundersøgelser, er der ingen grund til, at der, som hr. Kurt Brauer nævnte, til sin tid skulle blive tale om en hastesag.

Jeg vil også gerne være med til at aflive myten om, at fremskridtspartiets forsvarspolitik indskrænker sig til en telefonsvarer ved grænsen. Jeg vil derfor gerne have lov til at citere fremskridtspartiets program vedrørende dette emne:

„Forsvarsforliget af 14. februar 1973 har fastlagt den danske militærpolitik frem til 31. marts 1977. Det har en så overvældende folketingsmajoritet bag sig, at militærspørgsmål næppe får Christiansborgaktualitet, før forligets udløbsdato nærmer sig. Også til den tid må forudses et klart NATO-flertal i folketinget, og så længe et sådant findes, kan militærbudgetterernes totalomfang næppe nedskæres.“

Med hensyn til den af SF foreslåede dagsorden vil jeg gerne anmode tingets formand om et kvarters udsættelse af mødet, når vi er kommet igennem talerne.

Bilgrav-Nielsen (RV):

Den sidste del af hr. Arentofts tale var måske mere en konstatering af, hvordan forholdene ville være set gennem fremskridtspartiets briller, når forsvarsforliget udløber, end en anskueliggørelse af, hvad der er fremskridtspartiets holdning til problemstillingen.

Men i øvrigt vil jeg gerne gøre opmærksom på, at det radikale venstre i 1949 stemte imod, at Danmark skulle deltage i NATO-samarbejdet. Partiet var af den opfattelse, at det ikke ville gavne fredens sag, at man delte verden op i forskellige mi-